

Parshat Eikev
The Power of a Bracha

Simon Wolf

This week's Parsha contains within it what according to many Rishonim is the only Beracha (blessing) mandated by the Torah. In a verse that is quoted in Birkat HaMazon, the Torah enjoins, "and you shall eat, and you shall be satisfied and you shall bless the Lord your God for the good land which He has given you (וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבְרַכְתָּ)".¹ In the Mishna,² Rabban Gamliel and the Chachamim disagree as to the antecedent of this Pasuk. According to Rabban Gamliel, the juxtaposition of the seven species that the Land of Israel is blessed with (שבעת המינים)³ and the mention of Lechem (bread)⁴ in the verses preceding this precept qualifies the nature of the sustenance that requires one to bless God for the bounty they have savored. On the other hand, the Chachamim believe that only Lechem (bread)⁵ obligates one to recite Birkat HaMazon since it is the fare that is mentioned most adjacent to the injunction to bless God. The normative practice is like the position of the Chachamim. The simple understanding of the disagreement between Rabban Gamliel and the Chachamim is that it fundamentally revolves around the scope of those items that are included in this Torah directive to

bless God with Birkat HaMazon (Lechem vs. Lechem and Shivat HaMinim). There are a slew of Rishonim⁶ that suggest that the Chachamim only disagree with Rabban Gamliel as to what is the proper text of the Beracha after consuming the Shivat HaMinim, though they agree that it is a Torah prescribed obligation. Therefore, according to those Rishonim, the summary version of Birkat HaMazon (ברכה מעין שלש), which is known colloquially as Al HaMichya (על המחיה), according to the Chachamim is also a Torah ordained blessing. The Shulchan Aruch⁷ does not follow these opinions, but rather subscribes to the Rambam's⁸ view that only Birkat HaMazon is subsumed in the Torah's directive. Though, the Mishna Berura suggests that given the plethora of Rishonim that believe that the Shivat Haminim require an after-blessing from the Torah, one should be scrupulous and take their position into consideration.⁹ One of the key normative distinctions as to whether a Beracha is Torah prescribed or only Rabbinically ordained is if one must repeat the blessing when they are in doubt as to whether they have fulfilled their obligation.¹⁰ This is based on the dictum¹¹ that with regards to an uncertainty surrounding a Rabbinic law, one opts for leniency and therefore would not repeat the blessing, whereas by a doubt vis-à-vis a Torah statute, one chooses the more stringent path and therefore they would recite the Beracha again.¹²

¹ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ: (דברים ח, י) אכל ענבים ותאנים ורמונים - מברך אחריהם שלש ברכות, דברי רבן גמליאל; וחכמים אומרים: ברכה אחת...מאי טעמא דרבן גמליאל? - דכתיב: ארץ חטה ושעורה וגו', וכתוב: ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם וגו', וכתוב: ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך. ורבנן? - ארץ הפסיק הענין. ורבן גמליאל נמי, ארץ הפסיק הענין! - ההוא מבעי ליה למעוטי הכוסס את החטה. (ברכות מד. משנה ו, ח.)
² והיכא דאכל ומספקא ליה אי בריך אי לא בריך, אי משבעת המינים אכל דמחיבין ברכה מדאורייתא (דברים ח, ח) ארץ חטה ושעורה וגו' ואכלת ושבעת וברכת, מספקא הדר מברך, ואי משאר מינין אכל דחיובא דברכה דלהון מדרבנן הוא, מספקא לא הדר מברך. (בה"ג סי' א ברכות פ"ו סוף עמוד צב) \\ ורבנן ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם הפסיק הענין, קשיא לי אם כן מעיני ג' לרבנן מנא להו לתאנים וענבים, ונ"ל דלרבנן מדאדכרניהו רחמנא הכא להני וכתב בתרייהו ואכלת ושבעת וברכת שמע מינה שאף הן טעונין ברכה ואי לאו דאתא תאכל בה לחם ואפסקיה הוה מברכין עליה ג' ממש כר"ג, השתא דאדכרניהו ואפסקיה לענייני' בלחם שמעינן דלא מברכין ברכה גמורה אלא אלחם לחוד ואשאר מברכין ברכת הלחם דהיינו מעין ג', ורבן גמליאל סבר דלא אתא לחם הפסיק הענין אלא לכוסס את החטה למעוטי מברכה לגמרי... (רשב"א ברכות מד. ד"ה רובנן) \\ וגם ברשב"א ברכות לה. ד"ה הכי: הכי גרסינן בכל הספרים סברא הוא אסור לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, כלומר ככולוהו בין מידי דבר נטיעה ובין מידי דלאו בר נטיעה ובין למאן דתני נטע רבעי ובין למאן דתני כרם רבידי לייכא דברכה לא לפניו ולא לאחריו מן התורה אלא שבעת המינים בלבד שהן טעונין לאחריהן מן התורה הא שאר מינין בין לפניהן בין לאחריהן אין טעונין כלל אלא מסברא וקרא אסמכתא בעלמא. \\ קדש הלולים לה' מלמד שטעון ברכה לפניו ולאחריו וכו' כלומר מדקאמר הלולים דמשמע ב' הלולים שמעינן דצריך ב' ברכות וכן זה אלא אסמכתא דודאי מן התורה אפי' שבעת המינים שטעונין ברכה לאחריהם מן התורה דכתיב ואכלת ושבעת וברכת אינם טעונין ברכה מן התורה לפניהם אלא מדרבנן: (תר"י כד: בדפי ה"ר"ף ד"ה גמ' קדש) ... ויורא שמי' יחמיר שלא יאכל פחות מכשיעור להסתלק מן הספק ויש להסתפק על ברכת בורא נפשות אם צריכה שיעור אם לא אלא אסמכתא דוקא מעין שלש דכתיב ואכלת ושבעת וברכת הוא דבעי שיעור למר בכדי אכילה ולמר בכדי שביעה אבל בורא נפשות לא בעי שיעורא והא דפריך הכא הכי בריך ר' יוחנן על זית מליח משום דבצר ליה שיעורא אליבא דר' חיאי בר אבא פריך דאמר במילתיה קאי וצריך לומר דברך עליו ברכה אחת מעין שלש או דלמא לא נתקנה בורא נפשות שהיא דרבנן אלא דברך אחת מעין ג' שהיא דאורייתא (רא"ש ברכות רטז, ו) \\ כתב הרמב"ם ז"ל כל הברכות כולן אם נסתפק אם בריך אם לאו אינו חוזר ומברך לא בתחלה ולא בסוף מפני שהם סופרים ונראה דוקא ראשונה שהיא מדרבנן דנפקא לן מסברא שאסור ליהנות מהעה"ז בלא ברכה אבל ברכה

אחרונה מעין ג' דד' המינים דאורייתא היא דמסמיק ליה אקרא חוזר וכן נראה מדברי ה"ג: (טור או"ח רט) כל הברכות אם נסתפק אם בריך אם לאו, אינו מברך לא בתחלה ולא בסוף, חוץ מבה"מ מפני שהוא של תורה. (שו"ע או"ח רט, ג)
⁷ כל הברכות האלו אם נסתפק לו בהם אם בריך או לא בריך אינו חוזר ומברך לא בתחלה ולא בסוף, מפני שהן מדברי סופרים... (רמב"ם הל' ברכות ח, יב)
⁸ כל הברכות וכו' - משום שהן מד"ס וספיקא דרבנן לקולא ועיין לעיל סימן קס"ז ס"ט במ"ב: חוץ מבהמ"ז - והוא שאכל כדי שביעה דאז הוא מחוייב מן התורה ועיין לעיל קפ"ד ס"ד במ"ב. והנה מהמחבר משמע שסתם כהרמב"ם וסמ"ג שסוברין דברכה מעין שלש שמברכין על שבעת המינים הוא מדרבנן אבל באמת יש הרבה ראשונים שסוברין שהוא מדאורייתא וע"כ כתבו האחרונים דמי שאכל כדי שביעה מפירות או תבשיל של שבעת המינים ונסתפק לו אם בריך אחריו יאכל עוד מאותו המין שיעור כזית ויברך אחריו ויציא עי"ז גם הספק שלו ועיין בפמ"ג שמצדד דאם אין לו מאותו המין יקח מינין אחר שהוא משבעת המינים כגון שאכל פרי עץ יקח מיני מזונות ויכולו בהברכה: (משנ"ב או"ח רט, ג ס"ק ט-ו)
⁹ אמר רב יהודה ספק קרא קריאת שמע ספק לא קרא - אינו חוזר וקורא, ספק אמר אמת ויציב, ספק לא אמר - חוזר ואומר אמת ויציב. מאי טעמא - קריאת שמע דרבנן, אמת ויציב דאורייתא...ורבי אלעזר אמר: ספק קרא קריאת שמע ספק לא קרא - חוזר וקורא קריאת שמע, ספק לא התפלל אינו חוזר ומתפלל - אינו חוזר ומתפלל. ורבי יוחנן אמר: ולוא שיתפלל אדם כל היום כולו. (ברכות כא.)
¹⁰ ר' יהושע בן קרחה אומר: בשל תורה הלך אחר המחמיר, בשל סופרים הלך אחר המיקל. (עבודה זרה ז.)
¹¹ ספק אם קרא שמע או לא חוזר וקורא ומברך לפניו ולאחריה אבל אם יודע שקראה אלא שמוספק אם בריך לפניו ולאחריה אינו חוזר ומברך: (טור או"ח רז) \\ ספק אם קרא ק"ש וכו'. בפרק מי שמתו (כא.) אמר רב יהודה אמר שמואל ספק קרא ק"ש ספק לא קרא אינו חוזר וקורא ספק אמר אמת ויציב ספק לא אמר חוזר ואומר מאי טעמא ק"ש דרבנן אמת ויציב דאורייתא ורבי אלעזר אמר ספק קרא ק"ש ספק לא קרא חוזר וקורא ספק התפלל ספק לא התפלל אינו חוזר ומתפלל וכתבו ה"ר"ף (יב:) והרא"ש (סי' טו) ולית הלכתא כשמואל דאמר ק"ש דרבנן דקיימא לן ק"ש דאורייתא וכן פסק הרמב"ם בפ"ג ממלכות ק"ש (ה"ג) וכתב שכשהוא מסופק אם קרא אם לאו שהוא צריך לחזור ולקרוא צריך לברך לפניו ולאחריה וכן דעת ה"ר יונה (יב: ד"ה והיכא) שכל דבר שהוא ספק של תורה מברכין עליו וביאי ראייה לדבר ולאפוקי מדברי האומרים דכיון דברכות מדרבנן ניהו משום ספיקא דרבנן אינו חוזר ומברך: ומ"ש רבינו אבל אם יודע שקראה אלא שמוספק אם בריך וכו'. כן כתב ג"כ הרמב"ם (שם) וטעמא משום דהוי ספיקא דרבנן ולקולא וכן כתב הרא"ש אהא דאמר רב יהודה אמר שמואל ספק קרא ק"ש ספק לא קרא אינו חוזר וקורא משום דק"ש דרבנן מכאן פסק בשאלות (יתרו סי' נג) דכל ברכות דרבנן אי מספקא ליה אי אמרן אין צריך לחזור ולאמרן וה"ר מנוח (פ"ב ה"ג) כתב עוד טעם אחר משום דהוי ספק לא תשא ולחומר: נתבן בארחות חיים (הל' ק"ש אות כד) בשם הרשב"א (כא. ד"ה מאי) שאם נסתפק לו

Returning to the source of this obligation to bless God, **why does the Torah preface that one needs to be satisfied before they bless God?**

The Gemara in a number of places seems to imply that Birkat HaTorah (ברכת התורה), the blessing recited before learning Torah, is also a Torah mandated blessing.¹³ The Rif and the Rosh do not quote these Gemarot in their Halachic compendiums and the Rambam also does not cite this Beracha in his Sefer HaMitzvot, implying that they all believe that this blessing is only mandated Rabbinically. The Shulchan Aruch seems to follow this view.¹⁴ On the other hand, the Ramban,¹⁵ the Sefer HaChinuch,¹⁶ the Rashba¹⁷ and many other Rishonim and Achronim believe that Birkat HaTorah are Torah prescribed blessings. The Mishna Berura once again here favors heavily those that believe that it is a Torah law though he is wary of completely dismissing the alternate view.¹⁸

The Sefer HaChinuch speculates as to why it is that the Torah requires a Beracha before engaging in Torah study whereas it only requires a blessing over sustenance once it has been consumed. He suggests that when it comes to physical pleasures, the animalistic side of the human being can only be truly grateful after they have undergone the sensory experience. In contradistinction, Torah study which is a pursuit of the intellect and of the heart, a transcendental experience, there the individual can realize the need for gratitude even before engaging in the activity. This helps to explain why Birkat

HaMazon is required after one eats, but still does not fully explain why only if one is satisfied are they obligated to bless God.¹⁹

No matter what blessings you believe are Torah ordained, Chazal saw these Torah blessings as a paradigm to be extended to a much larger swath of instances and activities.²⁰ They instituted Berachot before and after one has experienced any pleasure or gratification, as well as numerous blessings of thanksgiving to and praise for God.

In the beginning of this week's Parsha, Moshe discusses the success of the travails of traveling through desert in creating a bond between the people and God. God afflicted Bnei Yisrael and tested their resolve in order to ensure that they understood that adherence to the will of God is their primary objective and the only mechanism that will guarantee them a favorable and rewarding future.²¹ The Maan was particularly instrumental in forging this relationship. Bnei Yisrael's daily dependence on God for sustenance inculcated them with an understanding that man "does not live solely on bread, but rather by the word of God."²² God created a very simple connection between the people's behavior and the beneficence that He showed them. When they acted appropriately, everything went smoothly and when they deviated from God's expectations, they were faced with adversity. Moshe then indicates that the same quid pro quo will exist when they enter the Land of Israel. Similar to the way God provided their material needs in the desert, God will have the

אם אמר אמת ויציב אפילו יודע שקרא ק"ש חוזר וקורא אמת ויציב לפי שהוא מן התורה ע"ל וכבר נתבאר בסמוך שאין כן דעת הפוסקים: (שם בית יוסף סו,א) \\ ובמשנ"ב או"ח רט,כ: כנשבע לשוא - הוא לשון הרמב"ם ומקורו ממה דאיתא בגמרא כל המברך ברכה שא"צ עובר משום לא תשא את שם וגו' ומ"מ דעת כמה ראשונים דעיקר האיסור הוא מדרבנן כיון שהוא מזכירו בברכה דרך שבח והודאה וקרא אסמכתא בעלמא אבל אם הוא מזכירו להשם ח"ו לבטלה בלא ברכה לכו"י יש בו איסור תורה שהוא עובר על מ"ע דאת ה' אלקיך תירא שהיא אזהרה למוציא שם שמים לבטלה כדאיתא בתמורה [דף ד'] כי זהו מכלל היראה שלא להזכיר שמו הגדול כ"א בדרך שבח והודאה מה שמחוייב אבל לא לבטלה. ומ"מ [כ] בין לדעת הרמב"ם ובין לשאר פוסקים אם נסתפק לו על איזה ברכה אם בירך או לא אם הוא דבר שהוא דאורייתא חוזר ומברך ואם הוא דרבנן לא יחזור ויברך [כא] ומשמע מכמה אחרונים דאיסור יש בדבר לחזור ולברך. [כב] כתבו האחרונים דאפילו יש ספק ספיקא להצריך ברכה כגון ספק אכל כזית או לא ואת"ל לא אכל שמא הלכה דעל בריה אפילו פחות מכזית מברכין אפ"ה ספיקו להקל ולא בירך: \\ ובשער ציון שם כא: עיין בפרי מגדים בפתיחה ובחי' אדם בכלל ה' בנשמת אדם, ובאמת משמע מכמה פוסקים דיש איסור בדבר, ונראה לי תשע, דמשום דאסמכו הדבר אלא תשא, שהלאו הזה חמיר משאר לאוין, כדאיתא בשע"ת ל"ט, עיין שם, דחשיב לה בגדל חומרה כחייבי כריתות ומיתות בית דין, וגם גדל עונשה, עיין שם בגמרא, לכך אפילו ספיקה חמור משאר ספיקי דרבנן ואסור להחמיר מספק: \\ ולא כמו הפני יושבע בברכות לה. ד"ה בגמרא: אלא סברא...מיהו נראה לענ"ה דאפילו אם תמצ' לומר דסברא זו היא נמי מדאורייתא אפ"ה אתי שפיר הא דקיי"ל דספק בברכות להקל משום דלא שייך להחמיר דכיון דאסור לברך ברכה שאינה צריכה...
¹³ אמר רב יהודה: מנין לברכת המזון לאחריתא מן התורה - שנאמר: ואכלת ושבעת וברכת. מנין לברכת התורה לפניו מן התורה - שנאמר: כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקיננו. (ברכות כא.) \\ ואין לי אלא ברכת המזון, ברכת התורה מנין? (ברכות מח.)
¹⁴ ע"פ שו"ע או"ח רט,ג (עיין הערה 7)
¹⁵ השגות הרמב"ן לספר מצוות לרמב"ם שכחת עשין מצוה טו...והעולה מזה שברכת התורה לפניו מצוה עשה דאורייתא
¹⁶ ספר החינוך נתינת תל: וכל שאר הברכות כולן הן מדרבנן, חוץ מאחת שהיא מן התורה, וכן הוא מפורש בגמרא בברכות כא. והיא ברכת התורה לפניו
¹⁷ הא דאפילו תנאי הא בברכה ראשונה דפת מהיכא וכלוהו ס"ל דהויא דאורייתא ולא קיי"ל כחד מיניהו, אלא ברכה שלפניה דרבנן וסתמא דמתניתין דקתני בפ' מי שמתו
www.swdaf.com

[כ] גבי בעל קרי על המזון מברך לאחריו ואינו מברך לפניו, כלו' משום דלאחריו דאורייתא ולפניו לאו דאורייתא, וה"ה לברכת התורה שלאחריתא כדאיתא התם בפרק מי שמתו [כ"א א'] דאמר' התם אמר רבי יוחנן למדנו ברכת התורה לאחריתא מן המזון וברכת המזון לפניו מן התורה כו', ודחינן איכא למיפרך מה למזון שכן נהנה, ומה לתורה שכן חיי העולם, ועוד תנן על המזון מברך לאחריו ואינו מברך לפניו. (רשב"א ברכות מח: ד"ה הא)
¹⁸ ברכת התורה - עיין בשאגת ארי' ס' כ"ד דמסיק שברכת התורה הוא מן התורה ולכן אם נסתפק לו אם בירך ברכת התורה חוזר ומברך ומ"מ כיון שהוא לו ספק לא יברך אלא ברכת אשר בחר בנו שהיא המעולה שבברכות כדאיתא בגמ' ועיין בשע"ת שהביא בשם קצת אחרונים דסוברין דמספק לא יחזור ויברך ובאמת קשה מאד לסמוך עליהם אחר דהרבה ראשונים הלא המה הרמב"ן והחינוך והרשב"א בפ' ג' שאכלו סוברים דבה"ת הוא מן התורה ויודע שעונש מי שאינו מברך על התורה גדול מאד. אך אם נזכר זה לאחר התפלה שכבר בירך ברכת אהבה רבה אפשר דיש להקל בזה אפילו אם לא למד תיכף לאחר התפלה [פמ"ג בפתיחה] ואם יכול לבקש מאחר שיוציאו בבה"ת או שיכוין להתחלה בברכת אהבה רבה לפטור וללמוד תיכף לאחר התפלה מה טוב. ובפרט לפי מה שמצאתי א"ת"כ בספר מאמר מרדכי שמביא בשם הלבוש וע"ת ג"כ שהוא מדרבנן בודאי צריך לזהר לכתחלה לעשות כן. וברכת התורה בצבור לכו"ע דרבנן משום כבוד הצבור שהרי כבר בירך בשחרית [אחרונים]: (משנ"ב או"ח מז,א)
¹⁹...והענין הזה שחייבנו האל ברוך הוא ברכה בקריאת התורה לפניו ובמזון לאחריו, מן הדומה שהטעם לפי שהוא ברוך הוא לא ישאל מן החומר לעבדו ולהודות בטובו רק אחר שיקבל פרס ממנו, כי החלק הבהמי לא תכיר בטובה רק אחר ההרגש. אבל קריאת התורה שהוא חלק השכלי, והשכלי יודע ומכיר וקודם קבלת התועלת יבין אותו, על כן יחייבנו האל להודות לפניו קודם קריאת התורה. ומודה על האמת ימצא טעם בדברי. (ספר החינוך מצוה תל)
²⁰ ברכות לה. לה: וגם פרק ט בברכות
²¹ וזכרת את-כל הדרך אשר הולכת; יקוץ אלהיך; זה ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסות; לידעת את-אשר בלבבך; התשמר מצותיו אם-לא (דברים ח,ב)
²² וענה וירבעה ויאכלה את-המזון אשר לא ידעת ולא ידעו אבותיך למען הודיעך כי לא על-הנחם לבדו יתיה האדם כי על-כל-מוציא פי; יתקע יתיה האדם (שם ג)

land give forth its bounty to furnish them with their necessities and desires. Of course, Eretz Yisrael will only flourish and sustain the people if they continue to cling to God and follow His directives. Later in the Parsha, Moshe explicitly connects the material success of the people to their behavior in the Parshia that is read twice a day in the daily prayers, V'Haya Im Sha'mo'a (והיה אם שמע). There Moshe tells the people that the vital rainfall needed for sustenance and survival in Eretz Yisrael will be dependent on their fidelity in following the laws of God. If they comply, the rain will be timely, the crops abundant and they will enjoy the material successes of the land. On the other hand, if they, הן, do not obey the word of God, the precipitation will cease and they will be overrun by their enemies and exiled from the land.

The connection between the Maan mentioned by Moshe in the beginning of the Parsha and the rain mentioned at the end of the Parsha is reinforced by the fact that in Parshat B'Shalach when Bnei Yisrael are granted the Maan in the desert it uses the verb Matar (מטר) to describes God's "raining bread" from the heavens to provide for Bnei Yisrael.²³ It is similar to the description of the Land of Israel in this week's Parsha whereby God is always looking after the needs of the land which is sustained by the heavenly rains (למטר השמים) (תשׁתה-מים).²⁴

Despite the parallels, there is a key difference between the Maan in the desert and the rainfall in Eretz Yisrael. The providing of the Maan was daily whereas the rainfall is seasonal. Living in the desert in the presence of God meant that the behavioral ramifications were nearly immediate. The link between one's conduct and the resultant outcome were prompt and obvious. In Eretz Yisrael, there is a delay between the repercussions and one's defiance or failure to adhere to God's instructions. This presents a new challenge that Bnei Yisrael had not faced until now in the desert. Moshe is acutely aware of this possible tribulation and he therefore informs the people of this potential obstacle. He warns them, "Lest you forget the Lord your God and fail to keep His commandments...when you have eaten and become satisfied and you dwell in fine houses that

you have built. Your herds and flocks have multiplied, your silver and gold have increased, and everything you own has prospered. And then your heart will grow haughty and will forget the Lord your God who freed you from the bondage of Egypt...(who did all these wonderful things for you in the desert)...who fed you Maan in the desert...and you will say to yourself, my own power and strength has created this wealth for me (כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה)."²⁵

Moshe notes in this warning that there exists a significant problem in that there is an inverse correlation between religious adherence and material success. The verse in Ha'a'zinu states, "So Yeshurun grew fat and kicked away, you grew fat, large and expansive; He forsook the God who made him and spurned the Rock of his support."²⁶ As Karl Marx famously said, "...Religion is, indeed, the self-consciousness and self-esteem of man who has either not yet won through to himself, or has already lost himself again...Religion is the sigh of the oppressed creature, the heart of a heartless world, and the soul of soulless conditions. It is the opium of the people."²⁷ The more successful and self-reliant an individual is, the more likely they are to attribute that achievement to their own capabilities, resourcefulness and ingenuity. Man is created in the image of God and as he becomes more successful he is apt to fancy himself as a God rather than a beneficiary of God's benevolence. He conflates himself with God rather than acknowledging the munificence that God has showered upon him. As Moshe points out, it is the material success and luxuriating in the cornucopia of wealth that inevitably leads to a forsaking of God. The satiation and satisfaction (שביעה) engender a false sense of smugness and security that stunts one's ability to see beyond themselves. It causes one to look down upon those less fortunate and unable to look upwards to the godly Grantor. This challenge causes Eliyahu to explain the verse in Yishayahu, "I have refined you, not as silver, I chose for you the crucible of affliction,"²⁸ that when God searched for the best endowments for Bnei Yisrael, he found none better than poverty.²⁹ That is a very dour assessment as to the best solution for this

²³ ויאמר יקוק אל-משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם נלקטו דבר-יום ביום למען אנטפו הילך בתורתך אם-לא (שמות טז, ד)
²⁴ והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשׁתה-מים (דברים יא, יא)
²⁵ השמר לך פן-תשכח את-יקוק אלקיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקותיו אשר אנכי מצוה היום: פן-תאכל ושבעת ובתים טבים תבנה וישבת: ובקרה ואנך רבין ונסוף וזהב רבה לך וכל אשר-לך ירבה: וגם לבקר ושכחת את-יקוק אלקיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים: המוליכה במדברו הגדל והנורא נחשו שרף ועקרב וצמאון אשר אין-מים המוציא לך מים מאור החלמיש: המאללך מן במדבר אשר לא-ידעו אבותיך למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחירתך: ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את-חילי הזה: www.swdaf.com

והכרת את-יקוק אלקיך כי הוא הפתן לך כח לעשות חיל למען הקים את-בריתו אשר-נשבע לאבותיך כיום הזה: (דברים ח, יא-יז)
²⁶ וישמן ושרון ויבעט שמנת עבית קשית וישט אלוה עשהו וינבל צור ישעתו (דברים לב, יא)
²⁷ Introduction to *A Contribution to the Critique of Hegel's Philosophy of Right* by Karl Marx
²⁸ הנה צרפתיך ולא בכסף בחרתיך בכור עני (ישעיהו מ, ח)
²⁹ אמר ליה אליהו לבר הו ו אמרי לה לרבי אלעזר: מאי דכתיב הנה צרפתיך ולא בכסף בחרתיך בכור עני - מלמד שחזר הקדוש ברוך הוא על כל מדות טובות ליתן לישראל, ולא מצא אלא עניות (חגיגה ט:)

challenge. So, while poverty ensures better compliance with the God's will, God would considerably prefer that Bnei Yisrael comply with his Torah out of success because that would make them much more effective emissaries of God's way in the world (אור לגוים).

The solution to this problem Moshe maintains is that one must always "remember that it is the Lord your God that enables you to have the strength by which to make this wealth (וְזָכַרְתָּ אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ כִּי (הוא הַנִּתֵּן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת הַיָּלִי"30 It is not a matter of platitudes, saying the right thing, or performance, doing the right thing, but it is an all encompassing attitude that permeates the essence of the individual. It is evident in the humility by which they present themselves, in the way they treat others and in the scrupulousness by which they adhere to the laws of the Torah. The will of God, not the individual, is foremost in every decision. While this is a beautiful concept, how does one practically engender this proper attitude or set this moral compass?

In between the portrayal of the material bounty of the Land of Israel and the description of the risks entailed in that wealth sits a pivotal verse that is the secret antidote to the formidable perils of wealth. In the Pesukim, two verbs are followed by a third verb that is key to understanding how to combat the negative effects of material success. One Pasuk begins, "when you will **eat** and be **satisfied**...and your heart will **grow haughty**... (פן תאכל ושבעת...ורם לבבך)"31 Yet just prior to that there is an alternate version of the same scenario, "and you will **eat**, and you will be **satisfied**, and you will **bless the Lord your God** for the good land which He has given you (ואכלת ושבעת וברכת) (את ה' אלקיך על הארץ הטבה אשר נתן לך). The parallel language and juxtaposition of these verses indicates that the Torah sees Birkat HaMazon as being the crucial counterforce in combating the negative attitudes spawned by material success.

This insight can also more fully address the question posed by the Sefer HaChinuch, "Why did the Torah prescribe that one bless God only after one has eaten?" At the moment of highest risk (ושבעת), the Torah enjoins one to look outside of themselves, to shake their smugness and turn to

God wholeheartedly and say thank you. It is not just gratitude for the food one consumed, but for the great land that God provided to facilitate one's success (על הארץ הטובה אשר נתן לך). It is not just an acknowledgement of the discrete pleasure one has just experienced, but a greater recognition of the tools and the means that God granted the individual to create the bounty they are enjoying. Using this paradigm, Chazal extrapolated this concept when they extended the necessity for blessings to not only after one has experienced pleasure and contentment, but also to before they engage in enjoyable experiences. The Gemara says it only logical that one bless God before they partake of worldly pleasures since anyone who benefits from this world without a Beracha is as if he has misappropriated that which God has provided him, or, in other words, it is as if he has stolen from God.³² This is most evident in the Beracha recited before one eats bread which thanks God for "taking bread out of the land (המוציא לחם מן הארץ)." The wheat is God's creation, but the processing of the wheat to produce bread is largely the result of man-made toil. Yet, we still credit God with producing the bread from the land. A Beracha beforehand prompts one to recognize that everything belongs to God and fosters the acknowledgment that the enjoyment of the upcoming benefit is all a blessing from God and not solely a celebration of personal achievement. Similarly, blessings of thanksgiving for mundane activities (אשר יצר) and the passage of time (שהחיינו) when understood properly and said with true gratitude nurture a sense of appreciation for all the gifts that God bestows upon each individual.

This week's parsha reminds us to count our blessings and to be more meticulous and conscientious in our making of Berachot because it helps orient the person towards recognition of God's central role in the successes or achievements that they have attained (כי הוא הנותן) (לך כח לעשות חיל). That acknowledgement helps inoculate the person against the perils of haughtiness and the temptation to reject compliance with God's will even when they are blessed with material success and that is the power of a Beracha.

Shabbat Shalom

³⁰ וְזָכַרְתָּ אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ כִּי הוא הַנִּתֵּן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת הַיָּלִי לְמַעַן הַקִּים אֶת־בְּרִיתִי אִשְׁרֵי נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם כִּי־זֶה הַיָּזֶה (דברים ח, יח)

³¹ וְאִכְלַת וּשְׂבַעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ: הַשְּׂמֵר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְבַלְתִּי שְׂמֵר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצֹוֶה הַיּוֹם: פֶּן־תֵּאֱכַל וּשְׂבַעְתָּ וּבְתִים טֹבִים תִּבְנֶה וְיִשְׁכַּחְתָּ: וּבְקֹרָה וְצִאֲנִי וְרַבְּנָן וְגִסְפֵי וְזֵהב וְרַבֵּי לְךָ www.swdaf.com

וְכָל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְגֶה: וְרָם לִבְבְּךָ וּשְׂכַחְתָּ אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים: (דברים ח, י"ד)
אלא, סברא הוא: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה. וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - מעל...כאילו גוזל להקב"ה וכנסת ישראל (ברכות לה-לה:)